

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาถึงการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เป็นหลักและมีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีแบบสอบถาม (questionnaire) ประกอบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

๓.๑ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

เป็นวิธีการหลักในการเก็บข้อมูลของการวิจัยนี้ ดำเนินการโดยมีกระบวนการดังนี้

๓.๑.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth interview) จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

๓.๑.๒ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การเลือกโดยการพิจารณาจากผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแบบเจาะจง โดยแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มคือ กลุ่มผู้มีหน้าที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น/ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้นำท้องถิ่น/ผู้นำชุมชนและกลุ่มนักวิชาการด้านการปกครองท้องถิ่นและด้านพระพุทธศาสนา ดังนี้ ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการคลังท้องถิ่น ผู้กำกับดูแลและตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการด้านการปกครองท้องถิ่นและด้านพระพุทธศาสนาและผู้นำท้องถิ่น/ชุมชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกรูปแบบคือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๓๑ คน แบ่งผู้ที่จะให้ข้อมูล แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มได้แก่

๑. ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่ท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เจ้าพนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่มีประสบการณ์ในการตรวจสอบบัญชีและเรื่องราวเรียนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) นายอำเภอและท้องถิ่นอำเภอ จำนวน ๕ คน

๒. ผู้บริหารท้องถิ่น/ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๕ คน

๓. ผู้นำท้องถิ่น/ผู้นำชุมชน/ประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๖ คน

๔. นักวิชาการด้านการปกครองท้องถิ่นและด้านพระพุทธศาสนา จำนวน ๕ รูป/คน

๑. กลุ่มผู้มีหน้าที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. นายธนา ยันตรโกวิท ท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒. นางสาวกาญจนา บุญเกษม ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา
๓. นายสันติ จิตต์ปราณีชัย ผอ.สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๔. นายสุชน ภัยธิราช นายอำเภอพระนครศรีอยุธยา
๕. นายประสาน มหามนตรี ท้องถิ่นอำเภอบางปะอิน

๒. กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น/ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. นายธนรัตน์ จรัสศรี รองปลัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา
อ.พระนครศรีอยุธยา
๒. นายธงชัย ศรีจั่นแก้ว นายกเทศมนตรีเมืองผักไห่ อ.ผักไห่
๓. นายเสกสรร ไกรสดับ นายกเทศมนตรีตำบลบ้านกรด อ.บางปะอิน
๔. นายปรีชา ดัสตุลย์ นายกเทศมนตรีตำบลบางนมโค อ.เสนา
๕. นายอดิศักดิ์ บุญรอด นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหันตรา
อ.พระนครศรีอยุธยา
๖. นายชวลิต หามนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไม้ซุง อ.อุทัย
๗. นายสมศักดิ์ สุขประเสริฐ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคานหาม อ.อุทัย
๘. นายสุฤษ ไชยชิต ปลัดเทศบาลตำบลบางนมโค อ.เสนา
๙. นายสมยศ แยมเนียม ปลัดเทศบาลตำบลราชคราม อ.บางไทร
๑๐. นายธัชชนท์ แสงบุญ ปลัดเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อ.บางบาล
๑๑. นางสาวสิริกานต์ สิทธิชันแก้ว ปลัดเทศบาลตำบลบ้านกรด อ.บางปะอิน
๑๒. นายอมรพันธ์ ตรีเมฆ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไม้ซุง อ.อุทัย
๑๓. นางภัคพร กระพี ผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลบางนมโค อ.เสนา
๑๔. นางมณี ศรีทอง ผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลราชคราม อ.บางไทร
๑๕. นางณัฐวรรณ สีนาค ผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์ อ.บางบาล

๓. กลุ่มผู้นำท้องถิ่น/ผู้นำชุมชน

๑. นายสิงห์ชัย เรืองขจร กำนันตำบลพิตเพี้ยน อ.มหาราชและประธาน
ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒. นายเฉลิม ศุภศรี กำนันตำบลลาดชะโด อ.ผักไห่
๓. นายธงชัย นัยเนตร ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๕ ตำบลลาดชิด อ.ผักไห่
๔. นายสมชาติ จริตธรรม ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๕ ตำบลจักราช อ.ผักไห่
๕. นายสมพงษ์ พานสุวรรณ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๔ ตำบลลาดชิด อ.ผักไห่

๖. นายเกษมศักดิ์ สุทธิประเสริฐ

ราษฎรหมู่ที่๑ ตำบลหัวเวียง อ.เสนา

อดีตสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหัวเวียง อ.เสนา

๔. กลุ่มนักวิชาการด้านการปกครองท้องถิ่นและด้านพระพุทธศาสนา

๑. พระสุทธิพงษ์เมธี

เจ้าคณะอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

๒. พระมหาบุญรอด มหาวิโร

เลขานุการเจ้าคณะอำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี

๓. ผศ.ประสงค์ รักราทิน

อดีตประธานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาและ

กรรมการการเลือกตั้งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔. นายอัศวินทร์ ศาสนพิทักษ์

อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร

สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา

๕. นายสุรศักดิ์ ศรีธรรมกุล

อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร

สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา

๓.๑.๓ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (The Semi - Structured Interview) ซึ่งกำหนดประเด็นคำถามลักษณะปลายเปิด (Open- Ended Question) ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยมีกระบวนการดังนี้

๑) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง หลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสัปปุริสธรรมและหลักทริออตปะตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างกรอบแนวคิด

๒) กำหนดโจทย์ในการวิจัย (คำถามที่ต้องการทราบ)

๓) กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่สอดคล้องกับโจทย์วิจัย

๔) กำหนดคำถามใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (The Semi-Structured Interview) ซึ่งกำหนดประเด็นคำถามลักษณะปลายเปิด (Open- Ended Question) ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ทั้งสามข้อของการวิจัยคือ สภาพปัญหา แนวทางแก้ไขและรูปแบบที่เหมาะสม

๕) นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

๖) นำไปใช้ในการสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์สำหรับงานวิจัยประกอบด้วย ๓ ส่วนคือ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ ๒ คำถามที่ใช้สัมภาษณ์ ได้แก่

๑. สภาพปัญหาในการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านหลักนิติธรรม สภาพปัญหาตามหลักคุณธรรม สภาพปัญหาตามหลักความโปร่งใส สภาพปัญหาตามหลักการมีส่วนร่วม สภาพปัญหาตามหลักความรับผิดชอบ สภาพปัญหาตามหลักความคุ้มค่า

๒. แนวทางการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักนิติธรรม แนวทางการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักคุณธรรม แนวทางการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักความโปร่งใส แนวทางการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักการมีส่วนร่วม แนวทางการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักความรับผิดชอบ แนวทางการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักความคุ้มค่า

๓. รูปแบบการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักนิติธรรม รูปแบบการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักคุณธรรม รูปแบบการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักความโปร่งใส รูปแบบการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักการมีส่วนร่วม รูปแบบการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักความรับผิดชอบ รูปแบบการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักความคุ้มค่า

ส่วนที่ ๓ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๓.๑.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ได้ดำเนินการดังนี้

๑) ขั้นตอนการสัมภาษณ์

เริ่มจากการขอเอกสารขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้ติดต่อเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย การนัดหมายวัน เวลาที่จะขอเข้าสัมภาษณ์ การจัดเตรียมเครื่องบันทึกเสียง อุปกรณ์บันทึกภาพและสมุดจดบันทึก

๒) ขั้นตอนการสัมภาษณ์

ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะเริ่มต้นโดยการแนะนำตัว การพูดคุยสร้างความคุ้นเคย การอธิบายวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการสัมภาษณ์ การขออนุญาตบันทึกเสียงและถ่ายภาพและแจ้งแก่ผู้ให้สัมภาษณ์ว่าจะมีการนำเนื้อความจากการสัมภาษณ์ไปอ้างอิงในทางวิชาการ หากเนื้อความตอนใดที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ประสงค์ให้มีการบันทึกเสียงหรือมิให้นำไปอ้างอิง กรุณาแจ้งให้ผู้สัมภาษณ์ทราบเพื่อจะได้หยุดการบันทึกเสียงและการจดบันทึกในส่วนดังกล่าวตลอดจนจะเก็บคำให้สัมภาษณ์ในส่วนนั้นไว้เป็นความลับ

๓.๑.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์สรุปอุปนัย (Analytic Induction) โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เพื่อหาบทสรุปร่วมกันของเรื่องนั้น และการเปรียบเทียบเหตุการณ์ (Constant Comparison) โดยการนำข้อมูลที่ได้มาไปเทียบเคียงหรือเปรียบเทียบกับเหตุการณ์อื่นที่ได้จากการ

สำรวจงานวิจัยในประเด็นที่เป็นเรื่องทำนองเดียวกันกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เพื่อหาความเหมือนและความแตกต่างกันที่เกิดขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร (Content Analysis) ตลอดจนการความน่าเชื่อถือในเชิงเหตุและผล (Cause and Effect Analysis) และตรวจสอบข้อมูลทั้งหมดด้วยวิธีการ การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation)

๓.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Quantitative Research)

การวิจัยเชิงปริมาณเป็นการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลจากมุมมองที่กว้างขึ้นหรือเป็นการตรวจสอบกับข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพอีกชั้นหนึ่ง โดยมีกระบวนการดังนี้

๓.๒.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑.๑ ประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่น (นายกและรองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เลขานุการและที่ปรึกษานายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่ ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าสำนักงานปลัด ผู้อำนวยการกองคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ปฏิบัติงานด้านการคลังหรือพัสดุ และผู้นำท้องถิ่นภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องได้แก่สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๑๕๘ แห่งคือองค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๔ แห่ง เทศบาลตำบล ๓๑ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๒๑ แห่ง

๓.๒.๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ผู้บริหารท้องถิ่น(นายกและรองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) และผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่ ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าหน่วยงานคลังของท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงานด้านการคลังและพัสดุ เจ้าหน้าที่ และผู้นำท้องถิ่นภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องได้แก่สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งคำนวณและกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Yamane, Taro) โดยใช้สูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ

n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N	=	จำนวนประชากรทั้งหมด
e	=	คลาดคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

โดยให้ค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ $\pm 5\%$ หรือ 0.05

$$\begin{aligned}
 \text{กำหนดให้} \quad e &= 0.05 \\
 N &= 8,557 \text{ คน} \\
 \text{แทนค่าได้} \quad n &= \frac{8,557}{1 + 8,557(0.05)^2} \\
 &= 399 \text{ คน}
 \end{aligned}$$

๓.๒.๑.๓ วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage-Sampling) โดยได้สุ่มเลือกพื้นที่อำเภอที่จะเก็บข้อมูล ซึ่งให้มีการกระจายตัวทั่วทั้งจังหวัดโดยสุ่มเลือก ๕ จาก ๑๖ อำเภอ ดังนี้

๑. อำเภอพระนครศรีอยุธยา
๒. อำเภอเสนา
๓. อำเภอบางปะอิน
๔. อำเภออุทัย
๕. อำเภอนครหลวง
๖. อำเภอบางบาล

จากพื้นที่ ๖ อำเภอดังกล่าว สุ่มเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยแบ่งประเภทเป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็กดังนี้

๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่สุ่มเลือก ๒ แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา และเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา

๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดกลางสุ่มเลือก ๒ แห่ง คือ เทศบาลเมืองอโยธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา และเทศบาลเมืองผักไห่ อำเภอผักไห่

๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กสุ่มเลือก ๘ แห่งได้แก่

๓.๑) เทศบาลตำบลสุ่มเลือก ๔ แห่ง คือ เทศบาลตำบลบางนมโค อำเภอเสนา เทศบาลตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน เทศบาลตำบลนครหลวง อำเภอนครหลวง และเทศบาลตำบลมหาพรหมณ์ อำเภอบางบาล

๓.๒) องค์การบริหารส่วนตำบล สุ่มเลือก ๔ แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลคานหาม อำเภออุทัย องค์การบริหารส่วนตำบลหันตรา อำเภอพระนครศรีอยุธยา องค์การบริหารส่วนตำบลบางปะหัน อำเภอบางปะหัน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไม้ซุง อำเภออุทัย จากนั้นได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามจำนวน ๓๗๗ ชุดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ตารางที่ ๓.๑ รายชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ประเภท		จำนวนประชากร				กลุ่ม ตัวอย่าง
			ผู้บริหาร	ข้าราชการ	สมาชิก	รวม	
๑	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด	พระนครศรีอยุธยา	๕	๒๐๕	๓๐	๒๔๐	๕๐
๒	เทศบาลนคร	พระนครศรีอยุธยา	๕	๒๑๗	๒๔	๒๔๖	๕๐
๓	เทศบาลเมือง	อโยธยา	๕	๖๖	๑๘	๘๙	๕๐
๔	เทศบาลเมือง	ผักไห่	๕	๔๓	๑๘	๖๖	๔๐
๕	เทศบาลตำบล	บางนมโค	๕	๑๖	๑๒	๓๓	๓๐
๖	เทศบาลตำบล	บ้านกรด	๕	๒๓	๑๒	๔๐	๓๐
๗	เทศบาลตำบล	นครหลวง	๕	๒๖	๑๒	๔๓	๓๐
๘	เทศบาลตำบล	มหาพรหมณ์	๕	๓๔	๑๒	๕๑	๓๐
๙	องค์การบริหาร ส่วนตำบล	คานหาม	๕	๓๒	๑๖	๕๓	๓๐
๑๐	องค์การบริหาร ส่วนตำบล	หันตรา	๕	๑๔	๑๒	๓๑	๒๐
๑๑	องค์การบริหาร ส่วนตำบล	บางปะหัน	๕	๑๐	๑๒	๒๗	๒๐
๑๒	องค์การบริหาร ส่วนตำบล	หนองไม้ซุง	๕	๑๐	๑๒	๒๗	๒๐
รวม			๖๐	๖๙๖	๑๖๘	๙๔๖	๔๐๐

๓.๒.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดและเอกสารที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามเป็นแบบคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามปลายปิดด้านความเห็นเกี่ยวกับ สภาพปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล แนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล และรูปแบบการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล

ตอนที่ ๓ เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอข้อมูลและความคิดเห็นตลอดจนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตารางที่ ๓.๒ แสดงเกณฑ์ในการตีความหมายของคะแนนโดยค่าเฉลี่ยแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ๕ ระดับดังนี้

ระดับความเห็น	คะแนน
มากที่สุด	๕
มาก	๔
ปานกลาง	๓
น้อย	๒
น้อยที่สุด	๑

ตารางที่ ๓.๓ แสดงมาตราส่วนประเมินค่าโดยใช้เกณฑ์ในการตีความหมายของคะแนน โดยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ความหมาย
๔.๕๐ – ๕.๐๐	กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับข้อคำถามนั้นมากที่สุด
๓.๕๐ – ๔.๔๙	กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับข้อคำถามนั้นมาก
๒.๕๐ – ๓.๔๙	กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับข้อคำถามนั้นปานกลาง
๑.๕๐ – ๒.๔๙	กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับข้อคำถามนั้นน้อย
๑.๐๐ – ๑.๔๙	กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับข้อคำถามนั้นน้อยที่สุด

ตารางที่ ๓.๔ ตัวแปรและการวัดตัวแปร

ตัวแปร	การวัดตัวแปร
ตัวแปรลักษณะส่วนบุคคล	แบบสอบถาม
เพศ	ตัวแปรกลุ่ม (nominal)
อายุ	ตัวแปรกลุ่ม (nominal)
การศึกษา	ตัวแปรกลุ่ม (nominal)
ประสบการณ์การทำงาน	ตัวแปรกลุ่ม (nominal)
ตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบในองค์กร	ตัวแปรกลุ่ม (nominal)

ตารางที่ ๓.๔ ตัวแปรและการวัดตัวแปร (ต่อ)

ตัวแปร	การวัดตัวแปร
ตัวแปรปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารงานคลังตามหลักธรรมาภิบาล	แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
สภาพปัญหาในการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล	แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
๑) สภาพปัญหาตามหลักนิติธรรม	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
๒) สภาพปัญหาตามหลักคุณธรรม	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
๓) สภาพปัญหาตามหลักความรับผิดชอบ	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
๔) สภาพปัญหาตามหลักความโปร่งใส	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
๕) สภาพปัญหาตามหลักการมีส่วนร่วม	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
๖) สภาพปัญหาตามหลักความคุ้มค่า	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
ตัวแปรแนวทางแก้ไขปัญหาในการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล	แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
๑) แนวทางการแก้ไขปัญหามาตามหลักนิติธรรม	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
๒) แนวทางการแก้ไขปัญหามาตามหลักคุณธรรม	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
๓) แนวทางการแก้ไขปัญหามาตามหลักความรับผิดชอบ	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
๔) แนวทางการแก้ไขปัญหามาตามหลักความโปร่งใส	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
๕) แนวทางการแก้ไขปัญหามาตามหลักการมีส่วนร่วม	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
๖) แนวทางการแก้ไขปัญหามาตามหลักความคุ้มค่า	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
ตัวแปรผลลัพธ์รูปแบบการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล	แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
๑) รูปแบบการแก้ไขปัญหามาตามหลักนิติธรรม	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
๒) รูปแบบการแก้ไขปัญหามาตามหลักคุณธรรม	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
๓) รูปแบบการแก้ไขปัญหามาตามหลักความรับผิดชอบ	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
๔) รูปแบบการแก้ไขปัญหามาตามหลักความโปร่งใส	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
๕) รูปแบบการแก้ไขปัญหามาตามหลักการมีส่วนร่วม	ตัวแปรอันดับ (ordinal)
๖) รูปแบบการแก้ไขปัญหามาตามหลักความคุ้มค่า	ตัวแปรอันดับ (ordinal)

๓.๒.๓.๑ การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัยโดยการดำเนินการดังนี้

๑. การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑.๑ ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพและการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหลักธรรมาภิบาล

๑.๒ กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามตามกรอบที่ได้ศึกษา

๑.๓ สร้างแบบสอบถามตามวิธีการสร้างแบบสอบถาม โดยมีการประมาณค่า ๕ ระดับ มีเนื้อหาสาระครอบคลุมเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล

๒. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๒.๑ นำเสนอเครื่องมือต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และแก้ไขปรับปรุง

๒.๒ นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่านซึ่งได้แก่

๑.พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, รศ. อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสงค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.ศาสตราจารย์ ดร.วัลลภ รัฐนัตรานนท์ ภาควิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๔.รองศาสตราจารย์ ดร.จักษ์ พันธุ์เพชร ภาควิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

๕.รองศาสตราจารย์ ดร.รงค์ บุญสวยขวัญ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

๒.๓ นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) เพื่อทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามและตรวจสอบเชิงเนื้อหาความถูกต้องในพฤติกรรมที่ต้องการวัดเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม ใช้สูตรสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ก่อนนำไปใช้ ปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่า IOC ที่ ๐.๗๖ ถึง ๑.๐๐ จำนวน ๕๕ ข้อ

๓.การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

๓.๑ นำเครื่องมือที่ได้ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่เทศบาลตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓๐ ตัวอย่าง เพื่อทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามและตรวจสอบเชิงเนื้อหาความถูกต้องในพฤติกรรมที่ต้องการวัดเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม ใช้สูตรสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ก่อนนำไปใช้ ปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่า IOC ที่ ๐.๗๖ ถึง ๑.๐๐ โดยใช้สูตรต่อไปนี้

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

โดย α คือ ค่าความเชื่อมั่น

- K คือ จำนวนข้อ
- S_i^2 คือ ผลรวมความแปรปรวนแต่ละข้อ
- S_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวม

๓.๒.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บข้อมูล ดำเนินการโดยการลงพื้นที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ส่งให้กับนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและขอความอนุเคราะห์จากเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย เป็นผู้ดำเนินการแจกและรวบรวมแบบสอบถามให้กับผู้วิจัย

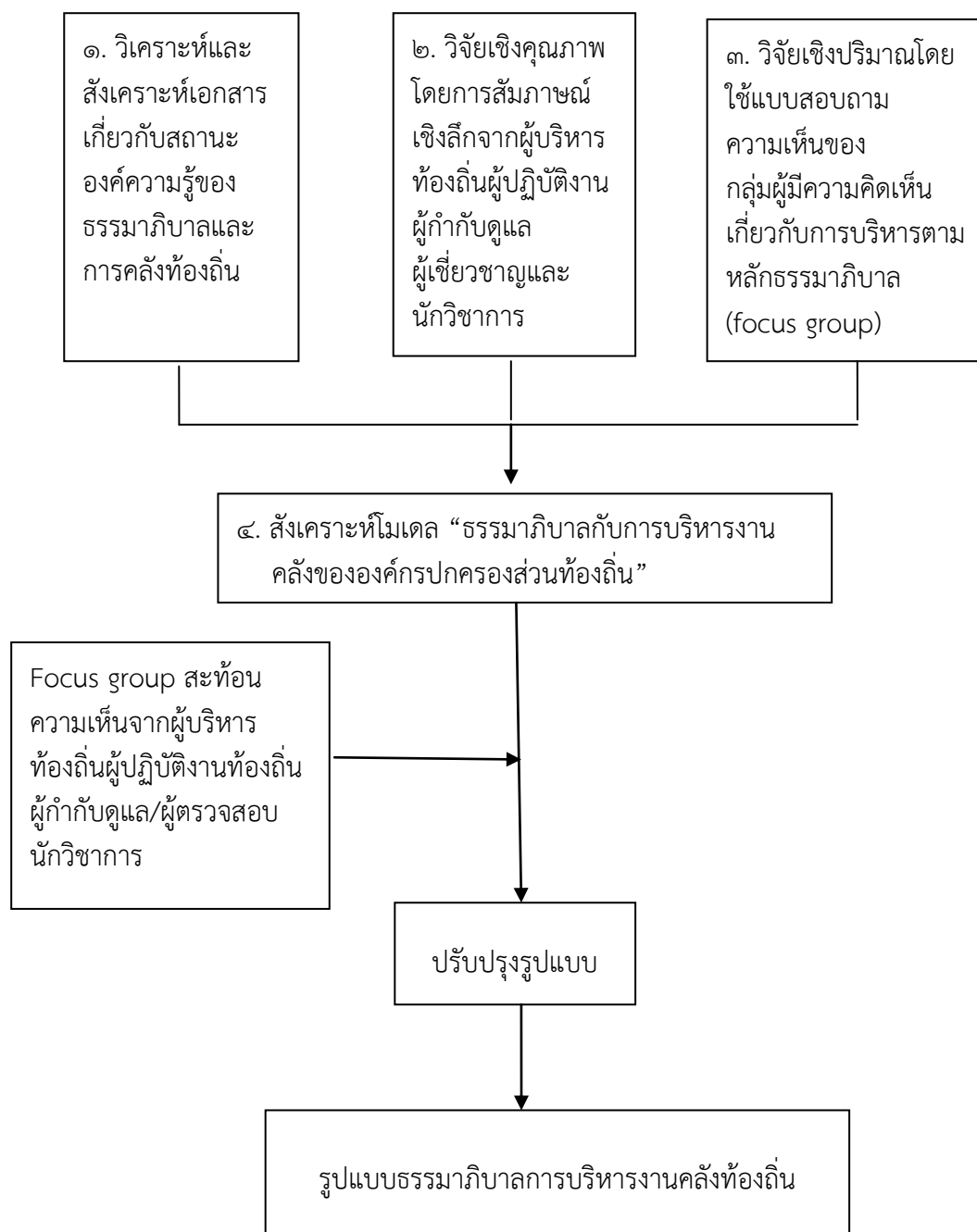
๓.๒.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติและประมวลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน วิเคราะห์โดยค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

๒. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรูปแบบการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๓. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรูปแบบการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

แผนภาพที่ ๓.๑ กระบวนการในการดำเนินการวิจัย